

-1184065 -

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Încheiere

Dosar nr. 9015/2/2016

Ședința publică de la 25 martie 2021

Președinte:	Mădălina Elena Grecu	- judecător
	Secrețeanu Adriana Florina	- judecător
	Daniel Gheorghe Severin	- judecător
	Anca Ileana Nechita	- magistrat asistent

Pe rol se află soluționarea cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene în vederea pronunțării asupra unei întrebări preliminare formulată de UNIQA ASIGURĂRI SA, în dosarul nr. 9015/2/2016 aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Contencios Administrativ și Fiscal.

Dezbaterile și susținerile părților au avut loc în ședința publică din data de 25 februarie 2021, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta încheiere, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 11 martie 2021 și ulterior la data de 25 martie 2021.

ÎNALTA CURTE :

I Obiectul acțiunii judiciare:

Situația de fapt:

1. SC Uniqa Asigurări SA oferă clienților săi polițe de asigurare obligatorii de răspundere civilă (RCA) cu acoperire Carte Verde, aceste acoperiri fiind valabile pentru accidente petrecute în afara teritoriului României, în țările care sunt parte din sistemul Carte Verde (atât țări din UE cât și din afara UE).

Acoperirea Carte Verde este parte a asigurării de răspundere civilă auto (RCA), pe baza ei acordându-se despăgubiri pentru sumele pe care asiguratul este obligat să le plătească pentru distrugerea de bunuri sau vătămarea corporală ca urmare a unor accidente de circulație petrecute în străinătate. De asemenea, Societatea acordă despăgubiri și pentru eventualele cheltuieli făcute de asigurat/păgubit în procesul civil.

În acest sens, în cazul unui accident în afara României, Uniqa - în calitatea sa de asigurător, a acordat despăgubiri clienților săi în baza acoperirii

Carte Verde, în perioada 2007-2009, prin intermediul unei societăți corespondente Uniqa din țara respectivă, după cum urmează:

- clientul său depunea o cerere de despăgubiri la compania corespondentă în țara în care s-a produs accidentul;

- compania corespondentă gestiona și soluționa cererea de despăgubire de către societatea corespondentă în țara producerii accidentului, realizând o serie de activități multiple și care vizează mai multe aspecte/acțiuni precum:

(i) Avizarea/deschiderea dosarului de daune - prin înaintarea/deschiderea unei cereri de despăgubire;

(ii) Cercetarea cauzelor și circumstanțelor în care s-a produs accidentul - verificarea valabilității poliței, constatarea avariilor, evaluarea daunei și efectuarea anchetei, propunere soluții reparare/înlocuire;

(iii) Estimarea valorii despăgubirii - verificarea deviz, etc.;

(iv) Despăgubirea pentru efectuarea reparațiilor - decontarea cu service-ul, achitare despăgubire etc.;

(v) Examinarea recuperărilor din daună - analiza ulterioară despăgubirii; recuperările pot compensa o parte a despăgubirilor de asigurare suportate.

Acțiunile întreprinse în cazul deschiderii unei cereri de despăgubire în sistemul Carte Verde sunt stabilite și reglementate prin Regulamentul General al Sistemului Carte Verde (Anexa 4), ce prevede că societatea corespondentă desemnată să gestioneze și să soluționeze cererea de despăgubire trebuie să efectueze o anchetă asupra tuturor împrejurărilor accidentului. Ancheta respectivă urmează pașii menționați mai sus la punctele (i)-(v).

Astfel, Uniqa a încheiat parteneriate cu 26 de societăți din afara României, dintre care 21 sunt societăți de asigurări, restul fiind alte tipuri de societăți, acestea aparținând Birourilor Naționale ale Asigurătorilor, care gestionează sistemele de despăgubiri și se ocupă cu identificarea societăților corespondente ce pot soluționa corespunzător cererile de despăgubire.

Potrivit acordurilor bilaterale încheiate între Uniqa și societățile corespondente (articolul 2 din acordurile bilaterale - Anexa 5), în gestionarea și soluționarea cererii de despăgubire, societatea corespondentă este autorizată de Uniqa și obligată să acționeze în numele, pe seama și în interesul Societății - în sensul protejării fondurilor de asigurări și în vederea încheierii dosarului de daună, dar prin respectarea normelor legislative ale țării în care s-a produs accidentul. În acest sens:

- pentru pagubele materiale până la concurența sumei de 15.000 euro cauzate de accident, conform art. 3.5 din convenții, societățile corespondente sunt libere să aprobe sau să respingă, fiind răspunzătoare atât în fața deținătorilor de polițe cât și în fața Uniqa pentru motivul și cuantumul plăților efectuate în soluționarea daunelor;

- pentru pagube materiale mai mari de 15.000 euro, societățile corespondente sunt obligate să colaboreze cu Uniqa în vederea soluționării unei cereri de despăgubiri, având în vedere impactul major asupra patrimoniului Societății, soluționarea cererilor efectuându-se prin respectarea normelor legislative ale țării în care s-a produs accidentul.

[Handwritten signature]
319
[Handwritten initials]

Potrivit art. 5 din Regulamentul General al Sistemului Carte Verde societățile corespondente sunt îndreptățite să solicite Societății următoarele sume:

1. "sumele plătite cu titlu de despăgubire părților prejudiciate în baza unui acord amiabil sau a executării unei hotărâri judecătorești;

2. sumele plătite pentru serviciile din exterior inerente gestionării și soluționării fiecărei cereri de despăgubire, precum și cheltuielile necesare în cadrul procedurii judiciare care, în circumstanțe similare, ar fi fost de asemenea plătite de un asigurător stabilit în țara în care s-a produs accidentul;

3. onorariul de gestiune care acoperă toate celelalte cheltuieli, calculat conform normelor aprobate de Consiliul birourilor."

Uniqa a achitat onorarii de gestiune către societățile corespondente în considerarea serviciilor de gestionare a cererilor de despăgubire prestate de acestea din urmă în favoarea clienților Societății și a aplicat următorul tratament fiscal:

- pentru sumele reprezentând despăgubiri și servicii aferente accidentelor produse în străinătate, decontate de Uniqa către societățile corespondente, Societatea nu a calculat TVA, întrucât acestea nu intră în baza de impozitare a TVA conform art. 137 alin. (3) lit. e) din Codul fiscal, în vigoare în perioada 2007 - 2011.

- pentru sumele reprezentând onorariul de gestiune facturat de către societățile corespondente sub forma unui comision către Uniqa pentru serviciile de gestiune a cererilor de despăgubire, Societatea nu a raportat TVA prin mecanismul taxării inverse, întrucât aceste servicii nu intră în sfera de aplicare a TVA în România potrivit articolului 133 alineatul (1) din Codul fiscal în vigoare în perioada 2007 - 2009), locul prestării de servicii fiind locul unde este situat beneficiarul serviciilor.

2. Aceeași societate de asigurări Uniqa oferă clienților săi și asigurări medicale pentru călătorii în străinătate.

În acest sens, la data de 01.04.2004, între Coris International, Unita Insurance (actuala Uniqa Asigurări SA.) și Coris Roumanie, a fost încheiat un Contract de cooperare, având ca obiect gestionarea de către Coris International, în numele și pe seama Uniqa, a cererilor de despăgubire formulate de deținătorii de polițe de asigurare medicală pentru călătorii în străinătate încheiate de Uniqa pentru clienții săi, în sensul prezentării tuturor serviciilor de organizare, tehnice și legale pentru administrarea și soluționarea acestora.

Potrivit art. 5 din Contractul de cooperare, Coris Internațional se obligă să desfășoare următoarele activități pentru soluționarea cererilor de despăgubire:

- Să garanteze asistența persoanelor asigurate 24 de ore pe zi;
- Să stabilească valoarea daunelor și să asigure plata acestora;
- Să informeze Uniqa asupra evenimentelor întâmplare, circumstanțelor producerii evenimentelor, diagnosticului și prețului tratamentului medical și altor cheltuieli;
- Să furnizeze asistență tehnică, organizațională și legală pentru persoanele asigurate.

În data de 16.04.2007, părțile Contractului de Cooperare au încheiat Actul Adițional nr. 1, prin care au stabilit că, în schimbul serviciilor prestate de Coris Internațional, Uniqa este obligată la plata următoarelor sume:

- 9% din primele brute subscrise (i.e. onorariu de gestiune) - pentru examinarea și instrumentarea daunelor și asigurarea unei asistențe continue prin reprezentanțele CORIS - către Coris International;

- 91% din primele brute subscrise (costurile cu spitalizarea, costuri cu consultații, bilete de avion, etc.) - (i.e. costuri aferente despăgubirilor) către Coris Roumanie.

În mod similar situației descrise mai sus:

- pentru decontarea costurilor aferente despăgubirilor, Societatea nu a calculat TVA întrucât a considerat că acestea intră în baza de impozitare a TVA conform art. 137 alin. (3) lit. e) din Codul fiscal în vigoare în perioada 2007 - 2011.

- pentru onorariul de gestiune achitat în perioada 2007-2009, Societatea nu a raportat TVA prin mecanismul taxării inverse, întrucât aceste servicii nu intră în sfera de aplicare a TVA în România potrivit articolului 133 alineatul (1) din Codul fiscal, locul prestării de servicii fiind locul unde este situat beneficiarul serviciilor.

Actul administrativ fiscal:

În perioada 13.03.2012- 18.12.2015, organele fiscale au desfășurat o inspecție fiscală la sediul Societății Uniqa având ca obiect verificarea prin sondaj a îndeplinirii obligației de calculare, declarare și achitare a anumitor obligații fiscale în perioada 01.01.2007- 31.12.2011. Ca urmare a inspecției fiscale, organele de control au emis Raportul de Inspecție Fiscală și Decizia de Impunere prin care obligă Societatea la plata TVA suplimentar în valoare totală de 3.439.412 lei și accesorii în valoare totală de 3.706.077 lei, aferent onorariilor de gestiune menționate mai sus.

Împotriva Deciziei de impunere și a Raportului de inspecție fiscală, Societatea a formulat Contestația fiscală nr. A - SLP 622/24.03.2016, prin care a solicitat anularea actelor de impunere cu privire la obligațiile fiscale stabilite suplimentar mai sus menționate, contestația ce a fost respinsă prin Decizia de soluționare a contestației nr. 230/15.09.2016.

În vederea stabilirii acestei impuneri, autoritățile fiscale au avut în vedere că, în speță, sunt aplicabile dispozițiile art. 133 Cod fiscal, care reglementează locul prestării serviciilor în perioada 01.01.2007 - 31.12.2009, însă apreciază că incidentă ar fi excepția prevăzută de art. 133 alin. 2 lit. G pct. 5 Cod fiscal, iar nu regula invocată de Societate, apreciind că pentru serviciile de instrumentare a dosarelor de daună, locul prestării serviciilor este în statul membru în care este stabilit beneficiarul, respectiv în România.

În susținerea încadrării serviciilor prestate de societățile corespondente și Coris Internațional în categoria „altor servicii similare”, organele fiscale au invocat Ghidul 741 emis de Guvernul Marii Britanii, care precizează că în sfera acestor servicii ar fi incluse și serviciile prestate de lichidatori/evaluatori de daune, care presupun „examinarea bunurilor în vederea stabilirii nivelului daunelor, precum și negocierea stabilirii nivelului daunei” (pag. 27, para. 2 din

[Handwritten signature]
47 321

RIF). Astfel, organele fiscale concluzionează că, din moment ce activitatea de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire realizată de societățile corespondente și de Coris International către Uniqa se suprapune peste cea ce englezii numesc „Services of loss adjusters”, aceste servicii s-ar încadra în categoria „altor servicii similare”, iar locul prestării acestora ar fi România. (pag. 27, para. 2 teza finală din RIF).

Ațiunea în fața primei instanțe:

La data de 23.12.2016, sub nr. 9015/2/2016, reclamanta Uniqa Asigurări S.A., în contradictoriu cu pârâții Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili și Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor, a sesizat Curtea de Apel București, solicitând printre altele:

1. Anularea Deciziei de soluționare nr. 230/15.09.2016 emisă ca urmare a formulării de către Societate a Contestației fiscale nr. A - SLP 622/24.03.2016, cu privire la soluția respingerii contestației fiscale referitoare la:

- obligații fiscale principale în sumă de 1.403.236 lei, reprezentând TVA stabilită suplimentar în perioada 2007 - 2009, precum și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente în valoare totală de 1.967.033 lei;

2. Anularea Deciziei de impunere nr. 2384/30.12.2015 și constatarea nelegalității Raportului de inspecție fiscală nr. F- MC nr. 372/30.12.2015 cu privire la TVA și a accesoriilor aferente în sumă totală de 3.370.269 lei mai sus menționate.

În susținerea argumentelor sale de nelegalitate, reclamanta Uniqa a susținut că serviciile prestate de către co-contractanții Societății nu se încadrează în sfera „altor servicii similare” la care face referire excepția instituită de art. 133 alin. 2 lit. g pct. 5 Cod fiscal și, ca atare, în privința acestora este incidentă REGULA prevăzută de art. 133 alin. 1 Cod fiscal, iar locul prestării serviciilor este în străinătate, iar nu în România, contrar poziției eronate a organului fiscal care a condus la colectarea nelegală a TVA pentru aceste servicii.

De asemenea, s-a apreciat că raționamentul organelor fiscale este unul greșit, întrucât serviciile prestate de co-contractanții Uniqa au o natură mult mai complexă decât cele de examinare a bunurilor în vederea stabilirii și negocierii daunelor. Astfel, serviciile prestate de companiile corespondente și de Coris Internațional nu se reduc numai la o simplă examinare a accidentului și evaluare a pagubei - activitate mai degrabă specifică unui inspector de daună - ci presupun prestarea unei game integrate de servicii care începe cu deschiderea dosarului de daună și se finalizează, în unele cazuri, chiar cu suportarea contravalorii daunei.

Astfel, chiar dacă serviciile de examinare și evaluare a pagubei, la care fac referire organele fiscale, sunt incluse în serviciile prestate de către co-contractanții Societății, acestea nu reprezintă decât o parte componentă inerentă a complexului activității prestate de către companiile corespondente sau Coris International, astfel încât este simplistă și, drept urmare, nelegală asimilarea acestora unor servicii de examinare a daunelor la care face referire Ghidul 741.

Ca atare, serviciile achiziționate de Societate de la co-contractanții săi nu pot fi încadrate în categoria serviciilor similare prestate de consultanți/avocați/

ingineri sau chiar a evaluatorilor de daună, acestea fiind veritabile servicii de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire care nu circumscriu tiparul avut în vedere de legiuitor pentru a opera excepția de la locul prestării serviciilor.

Soluția pronunțată:

În urma verificării argumentelor ambelor părți, Curtea de apel București a pronunțat sentința civilă nr. 2891/19.06.2018 prin care a admis doar parțial cererea de chemare în judecată, anulând decizia de impunere doar în ce privește o parte a accesoriilor fiscale, ca urmare a constatării unei vătămări suferite de societatea reclamantă pentru depășirea nejustificată a duratei controlului fiscal.

Asupra aspectului litigios ce a generat prezenta pricină, Curtea de apel București a reținut că în cauză nu este susținută și dovedită încălcarea principiului evitării dublei impunerii. În acest sens, a înlăturat raționamentul autorității fiscale raportat la Ghidul 741 emis de Guvernul Marii Britanii, stabilind că este unul greșit, întrucât serviciile în speță au o natură mult mai complexă decât cele de examinare a bunurilor în vederea stabilirii și negocierii daunelor, această interpretare fiind confirmată de jurisprudența Curții Federale din Germania.

Totuși, instanța a mai statuat că deși serviciile din speță nu sunt efectuate de lichidatori de daună, ci de societăți corespondente/reprezențati, parte dintre acestea fiind societăți de asigurări, acest aspect nu este determinant pentru soluționarea litigiului.

Curtea de apel București a mai stabilit că argumentele reclamantei în sensul că serviciile de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire realizate de societățile corespondente presupun activități multiple și trebuie analizate ca un tot unitar se rețin, dar se constată că organele fiscale nu au contestat acest lucru, ci au statuat că respectivele activități nu trebuie analizate separat, neavând conținut economic distinct, ci sunt în strânsă legătură din punct de vedere economic. Astfel, așa cum reiese din Raportul de Inspecție Fiscală nr. F- MC372/30.12.2015, pag. 25-27, echipa de inspecție fiscală a reținut că în categoria serviciilor „similare” intră serviciul integrat de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire, nefăcând trimitere la un serviciu care se reduce la o simplă examinare a accidentului și evaluare a pagubei.

În concluzie, analizând toate cauzele CJUE invocate, Curtea de Apel București a stabilit că serviciile de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire „sunt similare celor prestate de ingineri” prin raportare la cauza europeană C-222/09 Kronospan Mielec.

În cadrul acestui dosar, Curtea de apel București a pronunțat încheierea de ședință din data de 28.12.2017 prin care a respins cererea reclamantei de adresarea a unei întrebări preliminare cu motivarea că „întrebarea preliminară (...) formulată vizează aplicarea normei europene față de situația de fapt și că (...) sesizarea nu este necesară în contextul jurisprudenței europene relevante, instanța de fond urmând a realiza interpretarea și aplicarea dispozițiilor de drept”

Recursurile declarate:

[Handwritten signature]
23

de
lui
ării

Împotriva acestei soluții au declarat recurs atât reclamanta cât și instituțiile fiscale implicate. Reclamanta a criticat aspectele referitoare la stabilirea TVA pentru comisioanele de gestiune aplicate unor tranzacții ce, în opinia sa, nu pot fi taxate pe teritoriul României, iar autoritățile fiscale au atacat soluția anulării parțiale a accesoriilor.

și a
ial
ște
de
.
cel
ea
tul
ui,
mai
rii
le

În soluționarea căii de atac a reclamantei, instanței de recurs îi revine sarcina de a tranșa natura juridică a serviciilor de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, în numele și pe seama acesteia din urmă și a stabili dacă acestea se încadrează în categoria serviciilor prestate de consultanți, ingineri, birourile de consultanță, avocați, contabili și alte servicii similare, precum și prelucrările de date și furnizarea de informații, caz în care acestor servicii le este aplicabilă excepția de la regula locului prestării serviciilor.

Întrebarea preliminară:

În acest cadru procesual, recurenta reclamantă Uniqa a solicitat instanței de recurs adresarea Curții de Justiție a Comunităților Europene, a următoarei întrebări preliminare:

ite
re
ru

- "În interpretarea art. 56, respectiv, art. 59 după renumerotare, din Directiva 2006/112/CE trebuie considerate servicii similare celor prestate de ingineri serviciile de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, în numele și pe seama acesteia din urmă?"

în
re
ie
au
te
ct
r.
în
și
se

II Cadrul normativ aplicabil în cauză:

Legislația națională:

Art. 133 din Legea 571/2003 privind Codul fiscal, forma vigoare în 2009 aplicabilă operațiunilor în discuție:

(1) Locul prestării de servicii este considerat a fi locul unde prestatorul este stabilit sau are un sediu fix de la care serviciile sunt efectuate.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru următoarele prestări de servicii, locul prestării este considerat a fi: .....

el
le
ia

g) locul unde clientul căruia îi sunt prestate serviciile este stabilit sau are un sediu fix, cu condiția ca respectivul client să fie stabilit sau să aibă un sediu fix în afara Comunității ori să fie o persoană impozabilă acționând ca atare, stabilită sau care are un sediu fix în Comunitate, dar nu în același stat cu prestatorul, în cazul următoarelor servicii: .....

e
e
ă
ă

5. serviciile consultanților, inginerilor, juriștilor și avocaților, contabililor și experților contabili, ale birourilor de studii și alte servicii similare;

Legislația comunitară:

3;
e

DIRECTIVA 2006/112/CE A CONSILIULUI din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

Articolul 49: " Locul de prestare a serviciilor către o persoană neimpozabilă, de către un intermediar care acționează în numele și în contul altei persoane, este locul în care este efectuată operațiunea principală în conformitate cu prezenta directivă."

Articolul 59: "(1) Locul de prestare a următoarelor servicii către o persoană neimpozabilă care este stabilită sau își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită în afara Comunității este locul unde respectiva persoană este stabilită, își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită:...

c) serviciile prestate de consultanți, ingineri, birouri de consultanță, avocați, contabili și alte servicii similare, precum și prelucrările de date și furnizarea de informații;

III Deliberând asupra solicitării de sesizare cu întrebarea preliminară adresate în cauză:

Potrivit dispozițiilor art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (fostul art. 234 din TCE), Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la interpretarea actelor adoptate de instituțiile Uniunii (alin. 1 lit. b).

Potrivit alin. 2 și 3, în cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune (alin. 2), iar în cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, această instanță este obligată să sesizeze Curtea (alin. 3).

Înalta Curte apreciază că în cauză sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile invocate, întrucât se pune problema interpretării dispozițiilor art. 49 și 59 din DIRECTIVA 2006/112/CE A CONSILIULUI din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, așa cum au fost citate mai sus, în sensul de a se stabili dacă serviciile de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, în numele și pe seama acesteia din urmă se încadrează în categoria serviciilor prestate de consultanți, ingineri, birourile de consultanță, avocați, contabili și alte servicii similare, precum și prelucrările de date și furnizarea de informații, caz în care acestor servicii le este aplicabilă excepția de la regula generală a locului prestării serviciilor.

Pentru a lămuri această chestiune se impune a fi amintit că, parte a serviciilor ce fac obiectul prezentului dosar și care au fost supuse taxării pe teritoriul României, au fost prestate conform rațiunii Directivei 2000/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă auto și de modificare a Directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE ale Consiliului (a patra directivă privind asigurarea auto).

În preambulul acestei norme comunitare la pct. 8-15, s-a constatat necesitatea completării reglementării pentru a garanta părților vătămate în urma unui accident de circulație un tratament comparabil, oricare ar fi locul din comunitate în care s-a produs accidentul. O soluție satisfăcătoare ar putea consta în posibilitatea ca partea vătămată în urma unui accident de circulație ce intră sub incidența prezentei directive și produs într-un alt stat decât cel de rezidență să își poată opune dreptul la indemnizație, în statul membru de rezidență, în fața reprezentantului însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire și desemnat

[Handwritten signature and initials]

de către întreprinderea de asigurare a persoanei responsabile pentru statul respectiv. Această soluție permite repararea prejudiciului suferit de partea vătămată în afara statului membru de rezidență, în conformitate cu procedurile cu care este familiarizată. Acest apel la un reprezentant însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire în statul membru în care are rezidența partea vătămată nu influențează în nici un fel dreptul material aplicabil fiecărui caz în speță, nici competențele jurisdicționale. Existența unui drept de acțiune directă al părții vătămate împotriva întreprinderii de asigurare respective este un complement logic al desemnării unor astfel de reprezentanți și, în plus, ameliorează situația juridică a părților vătămate în urma unui accident rutier produs în afara statului lor de rezidență. „Pentru acoperirea lacunelor în cauză, se recomandă să se prevadă ca statul membru în care este autorizată întreprinderea de asigurare să-i impună acestuia să desemneze reprezentanți însărcinați cu soluționarea cererilor de despăgubire produse sau stabilite în celelalte state membre, care vor aduna toate informațiile necesare în legătură cu cererile de despăgubire rezultate din acest tip de accidente și vor lua măsurile care se impun pentru soluționarea cererilor de despăgubire, în numele și pe spezele întreprinderii de asigurare, inclusiv plata indemnizației. Acești reprezentanți însărcinați cu soluționarea cererilor de despăgubire trebuie să dispună de prerogative suficiente pentru a reprezenta întreprinderea de asigurări pe lângă persoanele care au suferit un prejudiciu în urma acestor accidente și, de asemenea, pentru reprezentarea întreprinderii de asigurări pe lângă autoritățile naționale – inclusiv în fața jurisdicțiilor, după caz, în măsura în care acest lucru este compatibil cu regulile dreptului internațional privat privind atribuirea competențelor jurisdicționale.” (pct. 15).

Conforma art. 4 din Directivă: „(1) Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru ca toate întreprinderile de asigurare care acoperă riscurile clasificate în clasa de asigurare 10 de la punctul A din anexa la Directiva 73/239/CEE, cu excepția răspunderii civile a transportatorului, să desemneze în fiecare stat membru diferit de cel în care s-a primit autorizația administrativă un reprezentant însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire. Acesta are misiunea de a trata și soluționa cererile de despăgubire rezultate în urma unui accident în cazurile prevăzute la articolul 1. Reprezentantul însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire are rezidența sau este stabilit în statul membru în care este desemnat. (...)

(4) Reprezentantul însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire strânge, cu privire la aceste cereri, toate informațiile necesare în legătură cu soluționarea cererilor de despăgubire și adoptă măsurile necesare pentru a negocia soluționarea cererilor de despăgubire. Obligația de a desemna un reprezentant nu exclude dreptul părții vătămate sau al întreprinderii de asigurare să inițieze proceduri directe împotriva persoanei care a provocat accidentul sau a întreprinderii sale de asigurare. (...)

(8) Desemnarea unui reprezentant însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire nu constituie, în sine, deschiderea unei sucursale în sensul articolului 1 litera (b) din Directiva 92/49/CEE, iar reprezentantul însărcinat cu soluționarea cererilor de despăgubire nu este considerat ca o instituție în sensul

articolului 2 litera (c) din Directiva 88/357/CEE, nici ca o unitate în sensul convenției de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială”.

În baza acestor dispoziții legale au fost încheiate acordurile bilaterale de cooperare privind soluționarea cererilor de despăgubire, verificate din punct de vedere fiscal în prezenta cauză, conform cărora reprezentantul este autorizat și obligat să gestioneze cererea de daună în conformitate cu normele legale aplicabile și practicile de ajustare a pierderii în interesul Asigurătorului RCA.

Mai mult, conform art. 3.4 și 4.4, 4.5 din Regulamentul General Carte Verde, toate cererile de despăgubire sunt gestionate de Birou cu autonomie deplină, cu respectarea dispozițiilor legale și reglementare aplicabile în țara producerii accidentului, în cel mai avantajos mod pentru asiguratorul care a eliberat Cartea verde sau Polița de asigurare sau, dacă este cazul, în folosul Biroului interesat.

Correspondentul va gestiona toate cererile de despăgubire în conformitate cu prevederile legale și reglementare aplicabile în țara producerii accidentului, în numele Biroului care l-a nominalizat și în numele asiguratorului care a cerut nominalizarea sa, pe socoteala asiguratorului.

Din prevederile art. 5 din Regulamentul General al Sistemului Carte Verde, rezultă că societățile corespondente erau îndreptățite să solicite asiguratorului sumele plătite cu titlu de despăgubire părților prejudiciate, sumele plătite pentru serviciile din exterior inerente gestionării și soluționării fiecărei cereri de despăgubire, precum și cheltuielile necesare în cadrul procedurii judiciare care, în circumstanțe similare, ar fi fost de asemenea plătite de un asigurator stabilit în țara în care s-a produs accidentul, precum și *onorariul de gestiune care acoperă toate celelalte cheltuieli*, calculat conform normelor aprobate de Consiliul birourilor.

Acest comision de gestiune este aferent *prestării serviciilor în beneficiul reclamantei*, asigurator de răspundere civilă, vizând instrumentarea dosarelor de daună, iar capacitatea de decizie a prestatorului serviciilor este subsumată scopului prestării serviciilor în numele și pe seama asiguratorului beneficiar, în cel mai avantajos mod pentru acesta, cu respectarea legii aplicabile, având la bază convenția părților.

Așadar, în cauză este vorba de prestarea unor servicii complexe, de gestionare și soluționare a cererilor de despăgubire realizate de societăți corespondente și care presupun activități multiple ce trebuie analizate ca un tot unitar.

În considerarea acestor elemente de fapt și de drept, **Înalta Curte apreciază că se impune sesizarea Curții de Justiție a Comunităților Europene** cu soluționarea întrebării preliminare privind interpretarea dispozițiilor art. 59 din DIRECTIVA 2006/112/CE A CONSILIULUI din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, așa cum au fost citate mai sus, în sensul dacă serviciile de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, în numele și pe seama acesteia din urmă pot fi încadrate în categoria serviciilor prestate de consultanți,

ingineri, birourile de consultanță, avocați, contabili și alte servicii similare, precum și prelucrările de date și furnizarea de informații.

Aceste texte de lege nu au mai fost analizate de CJUE din perspectiva serviciilor de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, astfel că o atare interpretare din partea Curții Europene se impune pentru o uniformizare a practicii judiciare, cu atât mai mult cu cât serviciile în cauză sunt prestate tot în baza unei reglementări comunitare, așa cum a fost expusă mai sus.

Este adevărat că excepțiile privind locul prestării serviciilor au mai făcut obiectul anumitor cauze în jurisprudența CJUE, însă niciuna dintre spețele invocate nu vine să dezlege în mod direct chestiunea care necesită a fi lămurită în prezenta pricină.

În acest sens, în Hotărârea CJUE în cauza C-167/95 Linthorst, Pouwels an Scheres s-a reținut că finalitatea *activității principale* desfășurate de prestatorul serviciilor este esențială, în speța respectivă activitatea principală, realizată de medicul veterinar, fiind de evaluare științifică a stării de sănătate a animalelor, activități medicale preventive, respectiv diagnostic și tratament. În această speță s-a stabilit că simplul fapt că un serviciu include și elemente de consiliere și consultanță este suficient pentru a încadra serviciile respective drept similare celor prestate de consultanți/birouri de studii.

În cauza C-429/97 Comisia v Franța, s-a reținut că, date fiind elementele de fapt ale speței, având în vedere caracterul complex al serviciului (colectare, sortare, transport și eliminare deșeurilor și deșeurile menajere), aplicarea dispozițiilor art. 9 alineatul (2) litera (c) a patra liniuță din A șasea directivă, raportat la operațiunea de eliminare a anumitor tipuri de deșeurii, încredințată unor subcontractanți specializați stabiliți în alt stat membru, ar fi de natură să creeze incertitudine cu privire la TVA la care contractantul principal trebuie să factureze clienților săi atunci când oricare dintre operațiunile care compun serviciul complex are loc într-un alt stat membru decât cel în care este stabilit contractantul principal și ar putea crea conflicte de competență între statele membre.

În Hotărârea pronunțată în cazul C-145/96 Hoffman, CJUE s-a pronunțat cu privire la faptul că serviciile unui arbitru, constând în soluționarea litigiilor dintre întreprinderi prin decizii de arbitraj sau trasând acorduri de voință între părți, nu au natura serviciilor prestate de avocați sau servicii similare acestora, diferența principală fiind reprezentată de faptul că serviciile oferite de un avocat sunt în special cele de reprezentare sau apărare a intereselor unei persoane, în timp ce serviciile unui arbitru sunt, în esență, cele de soluționare a unui litigiu între două sau mai multe părți, acest lucru realizându-se în mod echitabil. S-a stabilit că în privința serviciilor efectuate în principal și în mod obișnuit în cadrul profesiei de avocat, acestea au ca obiect reprezentarea și apărarea intereselor unei persoane.

În cauza C-401/06 Comisia Comunităților Europene/Republica Federală Germania, CJUE a reținut că serviciul unui executor testamentar nu intră în domeniul de aplicare al articolului 9 alineatul (2) litera (e) a treia liniuță din A șasea directivă, din moment ce prezintă un caracter specific, care îl diferențiază

de serviciile asigurate în principal și în mod obișnuit de un avocat, care au ca obiect reprezentarea și apărarea intereselor unei persoane, iar nu aplicarea unei voințe cristalizate. ”Or, deși este adevărat că, în special în Germania, executorii testamentari sunt adesea aleși din rândul avocaților, datorită cunoștințelor lor juridice și împrejurării că în orice cauză succesorală se recurge la aceștia din urmă, totuși executorul testamentar *nu îl reprezintă* pe de cuius, ci se limitează să îi execute ultimele dorințe, rămânând în același timp neutru față de beneficiarii serviciului de execuție testamentară. Acesta *nu apără, în sens strict, interesele lui de cuius, ci pune în aplicare o voință cristalizată al cărei interpret este*, în timp ce, în cadrul relației dintre avocat și client, *avocatul are sarcina de a servi cât mai bine interesele clientului, în general într-un context de contradictorialitate și în prezența unor interese contrarii*. Rezultă că serviciul de execuție testamentară prezintă un caracter specific, care îl diferențiază de serviciile asigurate în principal și în mod obișnuit de un avocat. (pct. 37)(...) Într-adevăr, misiunea executorului testamentar este de a îndeplini voința testatorului, ceea ce poate implica activități de gestiune, acte juridice și o întreagă gamă de operațiuni materiale sau juridice. Totuși, astfel cum subliniază în mod întemeiat Republica Federală Germania, serviciul de execuție testamentară constă, în general, într-o activitate economică, din moment ce este vorba în majoritatea cazurilor, în privința executorului testamentar, de a realiza evaluarea, precum și împărțirea patrimoniului lui de cuius în favoarea beneficiarilor serviciului și, uneori, în special în cadrul gestiunii bunurilor copiilor minori, de a proteja acest patrimoniu și de a-l exploata pentru a produce fructe. Dimpotrivă, deși considerațiile economice nu pot, desigur, să fie străine activității avocatului, serviciile efectuate de un avocat au, înainte de toate, drept scop câștigarea unei pretenții de ordin juridic. Cele două servicii nu răspund, așadar, aceleiași finalități.” (pct. 39).

În Cauza C -222/09, Kronospan Mielec sp. z o.o., CJUE a reținut: „În această privință, este necesar să se constate că exercitarea profesiei de inginer cuprinde servicii care se caracterizează prin faptul că nu este vorba numai despre aplicarea cunoștințelor și a procedurilor existente la probleme concrete, ci și despre dobândirea de cunoștințe noi și despre dezvoltarea de procedee noi pentru rezolvarea aceluiași probleme sau a unor probleme noi. În consecință, nu poate fi contestat în mod valabil faptul că activități de cercetare și de dezvoltare constituie servicii care pot fi prestate în principal și în mod obișnuit de ingineri. Într-adevăr, deși este adevărat, astfel cum a arătat instanța de trimitere, că activitățile științifice prevăzute la articolul 9 alineatul (2) litera (c) din A șasea directivă se caracterizează, în mod normal, printr-un aspect novator și creativ, nu este mai puțin adevărat că numai această împrejurare nu este de natură să excludă faptul că o persoană impozabilă care desfășoară o activitate sau exercită o profesie prevăzută de o altă dispoziție din aceeași directivă poate fi determinată, la rândul său, să presteze de asemenea, în mod principal și obișnuit, servicii care prezintă astfel de caracteristici. Trebuie să se adauge că, astfel cum reiese din jurisprudența Curții, serviciile prevăzute la articolul 9 alineatul (2) litera (c) din A șasea directivă se caracterizează în special prin faptul că se adresează mai multor destinatari, și anume, tuturor persoanelor care participă, în

[Handwritten signature]
71
329

diferite calități, la activități culturale, artistice, sportive, științifice, de învățământ sau recreative (a se vedea Hotărârea Gillan Beach, citată anterior, punctul 23). Or, în speță, din decizia de trimitere reiese că serviciile prestate de Kronospan nu au fost furnizate către mai mulți destinatari, ci au fost prestate în beneficiul singurului client cipriot care a comandat lucrările de cercetare și de dezvoltare în discuție în acțiunea principală. Împrejurarea că acest beneficiar unic al prestărilor de servicii poate vinde, unor terți sau unor societăți aparținând aceluiași grup din care face parte și el, rezultatele lucrărilor pe care le-a comandat este lipsită de relevanță în această privință. Astfel, difuzarea de către clientul serviciilor respective în cadrul activității sale economice a acestor rezultate către un public larg nu permite să se considere că aceste servicii au fost furnizate unei alte persoane decât clientul menționat. Rezultă că serviciile precum cele în discuție în acțiunea principală trebuie considerate că intră în domeniul de aplicare al articolului 9 alineatul (2) litera (e) din A șasea directivă.”

Sintetizând jurisprudența CJUE amintită mai sus, se constată că astfel cum s-a reținut în cauzele C-167/95 Linthorst, Pouwels an Scheres, par. 19-22, C-145/96 Hoffman par. 20, C-401/06 Comisia/ Germania par. 31, expresia „alte servicii similare” nu are în vedere profesii precum cele de avocat, consultant, expert contabil sau inginer, ci doar servicii. Legiuitorul comunitar utilizează profesiile care sunt menționate în această prevedere drept mijloc de definire a categoriilor de servicii care sunt avute în vedere de aceasta. Termenii „alte servicii similare” nu se referă la vreun element comun al activităților diferite menționate în directivă, ci la servicii similare, prin raportare la fiecare dintre aceste activități, avute în vedere în mod separat. Astfel, un serviciu trebuie considerat similar prin raportare la una dintre activitățile menționate în acest articol atunci când amândouă răspund aceleiași finalități.

Așadar, întrucât jurisprudența comunitară nu este suficient conturată pentru a răspunde cu acuratețe la problema de drept ce se pune în prezenta cauză, Înalta Curte apreciază că se impune cu pregnanță sesizarea CJUE pentru a se interpreta dispozițiile Directivei TVA astfel încât să fie în mod just și unitar rezolvată chestiunea în litigiu.

Aceasta cu atât mai mult cu cât în Cauza C-40/2015 Aspiro CJUE a analizat tratamentul fiscal aplicabil serviciilor prestate de societățile corespondente prin raportare la Directiva TVA, respectiv a statuat că acestea sunt servicii care intră în sfera de aplicare a TVA, nefiind scutite. Astfel, natura juridică a serviciilor prestate de societățile corespondente a mai fost abordată de către CJUE, care însă s-a pronunțat în respectiva cauză în privința altor aspecte, respectiv cea a calificării acestor servicii din perspectiva sferei de aplicare a TVA - faptul că sunt activități în privința cărora TVA este datorată, astfel încât problema de drept ce se pune în această cauză a rămas fără răspuns.

Concret, în cauza de mai sus CJUE a statuat că ”dispozițiile articolului 135 alineatul (1) litera (a) din Directiva TVA nu se referă la tranzacții privind domeniul asigurărilor sau gestionarea asigurărilor în general, ci, după cum a constatat și Curtea în mod repetat, numai la tranzacții de asigurare propriu-zise. Potrivit jurisprudenței, preluarea riscului reprezentat de o asemenea tranzacție de

civilă

330
părți

asigurare nu poate fi descompusă în servicii distincte.... În speță, din luarea în considerare a acestor aspecte a rezultat că simpla externalizare a soluționării cererilor de daune către un terț care nu desfășoară nicio activitate în vederea încheierii de contracte de asigurare nu face obiectul scutirii de taxă prevăzute la articolul 135 alineatul (1) litera (a) din Directiva TVA.”

Or, în acest litigiu, se pune problema stabilirii împrejurării dacă aceste servicii se încadrează sau nu în categoria serviciilor similare reglementate de art. 59 alin. 1 lit. c din Directiva TVA, astfel încât în urma acestei dezlegări, instanța de trimitere să fie în măsură să determine cu exactitate locul taxării acestora din perspectiva TVA, adică, acolo unde se derulează ele sau, dimpotrivă, unde se află beneficiarul serviciului.

O soluție de trimitere a întrebării preliminare se impune față de rolul unificator de interpretare pe care i-l atribuie CJUE dreptul Uniunii Europene, mai ales în contextul existenței unei hotărâri a unei instanțe din Republica Federală Germania, în care servicii similare în discuție (parțial regăsite în prezenta cauză) au fost *prima facie* considerate taxabile la nivelul jurisprudenței în statul prestatorului, iar nu în cel al beneficiarului, motiv pentru care se apreciază că pentru o corectă soluționare a speței prin prisma opticii dreptului Uniunii Europene incident, o atare trimitere preliminară este absolut necesară în cauză.

Aprecierile de mai sus sunt pe deplin aplicabile și serviciilor prestate de Coris Internațional care, în mod similar societăților corespondente, se obligă să desfășoare activități pentru soluționarea cererilor de despăgubire acordate de această data pentru asigurări medicale, întrucât acestea vizează activități începând cu garantarea asistenței persoanelor asigurate 24 de ore pe zi și până la furnizarea asistenței tehnice, organizaționale și legale pentru persoanele asigurate.

Pentru aceste motive, Înalta Curte admite cererea formulată de UNIQA ASIGURĂRI SA, privind sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

ÎN NUMELE LEGII

DISPUNE :

Admite cererea formulată de UNIQA ASIGURĂRI SA, privind sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu următoarea întrebare preliminară:

Dacă în interpretarea dispozițiilor art. 59 din DIRECTIVA 2006/112/CE A CONSILIULUI din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, serviciile de soluționare a daunelor prestate de către societățile corespondente pentru o societate de asigurare, în numele și pe seama acesteia din urmă, pot fi încadrate în categoria serviciilor prestate de consultanți, ingineri, birouri de consultanță, avocați, contabili și alte servicii similare, precum și prelucrările de date și furnizarea de informații?

[Handwritten signature]
72
331

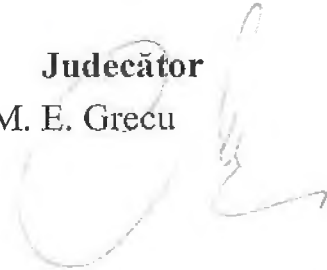
Suspendă judecata cauzei, în temeiul art.412 alin.(1) pct.7 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată astăzi, 25 martie 2021, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Judecător

M. E. Grecu

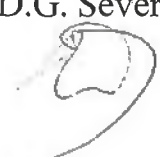
Judecător

A.F. Secrețeanu

Judecător

D.G. Severin

Magistrat-asistent

A. I. Nechita

